

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

DEKRETAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO PRIIMTO LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 1 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO GRAŽINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI PAKARTOTINAI SVARSTYTI

2015 m. balandžio 30 d. Nr. 1K-299
Vilnius

1 straipsnis.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio 1 dalimi, g r a ž i n u Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. priimtą ir Respublikos Prezidentei pateiktą pasirašyti bei oficialiai paskelbti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 1 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XII-1610 (toliau – Įstatymas) dėl šių motyvų:

1. Konstitucijos 46 straipsnyje numatyta, kad valstybė reguliuoja ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei. Bendra tautos gerovė – tai gana bendras ir platus kriterijus, kurį taikant gali būti remiamasi *inter alia* tikslingumo argumentais; sąvokos „bendra tautos gerovė“ turinys kiekvienu konkrečiu atveju atskleidžiamas atsižvelgiant į ekonominius, socialinius bei kitus svarbius veiksnius; ūkinės veiklos reguliavimu valstybė privalo siekti ne atskirų asmenų gerovės, o būtent bendros tautos gerovės (Konstitucinio Teismo 1997 m. vasario 13 d., 1999 m. spalio 6 d., 2000 m. spalio 18 d., 2002 m. balandžio 9 d., 2004 m. sausio 26 d., 2005 m. gegužės 13 d., 2006 m. kovo 30 d. nutarimai).

2. Pagal Konstituciją Seimas, kaip įstatymų leidžiamosios valdžios institucija, ir Vyriausybė, kaip vykdomosios valdžios institucija, turi labai plačią diskreciją formuoti ir vykdyti valstybės ekonominę politiką (kiekvienas pagal savo kompetenciją) ir teisės aktais atitinkamai reguliuoti ūkinę veiklą, – žinoma, jokių būdu nepažeisdami Konstitucijos ir įstatymų, *inter alia* neviršydami juose nustatytų šių valstybės valdžios institucijų įgaliojimų, paisydami Konstitucijoje įtvirtintų teisinės valstybės, valdžių padalijimo, atsakingo valdymo, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio aiškumo, tikrumo, saugumo principų, iš Konstitucijos kylančių tinkamo teisinio proceso reikalavimų (Konstitucinio Teismo 2008 m. birželio 30 d. nutarimas).

3. Konstitucijos 94 straipsnis nustato, kad Vyriausybė tvarko krašto reikalus. Visa tai, ką Vyriausybė daro įgyvendindama Konstitucijoje ir įstatymuose jai nustatytą kompetenciją, yra valstybės valdymo reikalų sprendimas (Konstitucinio Teismo 2001 m. lapkričio 29 d. nutarimas). Konstatavus, kad įstatymais yra apriboti konkrečiai valstybės valdžios institucijai Konstitucijoje priskirti įgaliojimai, kartu konstatuotina,

kad yra pažeidžiamas Konstitucijos 5 straipsnis, taip pat konstitucinis valdžių padalijimo principas (Konstitucinio Teismo 2002 m. liepos 11 d. nutarimas).

4. Remiantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (toliau – Miškų įstatymas) 5 straipsnio 1 dalimi, Seimas nustato valstybės miškų ūkio politikos kryptis, priimdamas įstatymus. Atsižvelgiant į tai, siekiant ribotų gamtos išteklių – valstybės miškų – racionalaus naudojimo ir tuo pačiu didžiausios socialinės bei ekonominės naudos šaliai, Seimas yra įgaliotas nustatyti miškų ūkio politikos kryptis, o Vyriausybė, atsižvelgdama į valstybės ekonominę politiką, miškų ūkio sektoriaus finansinius bei ekonominio efektyvumo rodiklius, yra įgaliota priimti būtinus sprendimus, leidžiančius įgyvendinti Seimo nustatytas miškų ūkio politikos kryptis bei užtikrinti didžiausią valstybės miškų valdymo efektyvumą bei socialinę ir ekonominę naudą šaliai.

5. Įstatymo 1 straipsnyje nustatytos miškų ūkio politikos kryptys, t. y. kad Miškų įstatymo paskirtis – reglamentuoti miškų atkūrimą, apsaugą bei naudojimą ir sudaryti teisinės prielaidas, kad visų nuosavybės formų miškai būtų tvarkomi pagal vienodus tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, užtikrinant racionalų miškų išteklių naudojimą ir siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava, suteikti šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą, užtikrinant biologinės įvairovės išsaugojimą, miškų produktyvumo didinimą, kraštovaizdžio stabilumą ir aplinkos kokybę, galimybę dabar ir ateityje atlikti ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas nedarant žalos kitoms ekosistemoms. Vadinasi, Vyriausybė, formuodama miškų ūkio valdymo strategiją, o kartu sprenddama ir miškų urėdijų skaičiaus klausimą, yra įpareigota atsižvelgti į Seimo nustatytas miškų ūkio politikos kryptis.

6. Seimas 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 patvirtino Vyriausybės programą, kurioje nustatyta urėdijų stambinimo arba sujungimo galimybė. Konstitucinis Teismas 1998 m. sausio 10 d. nutarime konstatavo, kad Seimas, pritardamas Vyriausybės programai, Vyriausybei suteikia įgaliojimus veikti.

7. Remiantis Miškų įstatymo 4 straipsnio 5 dalimi, Vyriausybė ar jos įgaliota Aplinkos ministerija įgyvendina valstybinių miškų savininko teises ir pareigas. Miškų urėdijos pagal Miškų įstatymo 2 straipsnio 14 dalį yra valstybės įmonės, kurios veikia pagal Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą (Miškų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis). Pagal Miškų įstatymo 5 straipsnio 4 dalies 1 punktą, Generalinė miškų urėdija atlieka miškų urėdijų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos funkcijas ir koordinuoja jų veiklą.

8. Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, valstybės įmonės savininkė yra valstybė. Valstybės įmonės savininko teises ir pareigas valstybė įgyvendina per Vyriausybę arba jos įgaliotą valstybės valdymo instituciją. Valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina viena valstybės valdymo institucija. Remiantis to paties įstatymo 18 straipsnio 2 dalimi ir 24 straipsnio 2 dalimi, Vyriausybė yra įgaliota priimti sprendimus dėl valstybės įmonių reorganizavimo ar likvidavimo.

9. Atkreiptinas dėmesys, kad Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ekspertai atkreipė Vyriausybės dėmesį į tai, kad decentralizuotas miškų valdymo mechanizmas gali būti rimta kliūtis efektyviam ribotų valstybės išteklių valdymui, ir paprašė decentralizuoto miškų valdymo modelio ekonominio pagrindimo. Tikėtina, jog Lietuvos vertinimo ataskaitoje bus pateiktos konkrečios rekomendacijos dėl valstybės įmonių miškų ūkio sektoriuje efektyvesnio valdymo.

10. Įstatymo 2 straipsniu keičiamo Miškų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikoje veiklą vykdo 42 miškų urėdijos. Įstatyme nustatytas konkretus miškų urėdijų skaičius apriboja Vyriausybės Konstitucijos ir įstatymų suteiktus įgaliojimus tvarkyti krašto reikalus, imtis Seimo patvirtintoje Vyriausybės programoje nurodytos miškų ūkio reformos ir spręsti valstybės įmonių, įskaitant miškų urėdijų, reorganizavimo arba likvidavimo klausimus.

2 straipsnis.

S i ū l a u pakeisti Įstatymo 2 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

1. Miškų urėdijų veikla organizuojama vadovaujantis šio įstatymo 1 straipsnyje nustatytomis miškų politikos kryptimis. Miškų urėdijos veikia pagal Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą, vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą valstybiniuose miškuose, Vyriausybės ar jos įgaliotos Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka parduoda pagamintą miško produkciją, nenukirstą mišką ir teikia paslaugas. Įvertinant miškų urėdijų kapitalą, žemė ir miškas vertine išraiška į apskaitą neįtraukiami. Miškų urėdijos Civilinio kodekso ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, pritarus valdymo organui – valdybai, jungtinės veiklos sutarties pagrindu gali kooperuoti lėšas ilgalaikiam turtui, būtinam saugoti miškus nuo gaisrų, kitų stichinių nelaimių, miško kenkėjų, ligų, kitų veiksmų, darančių žalą miškams, jų gyvūnijai ir augalijai, miškų ūkio veiklos integruotoms informacinėms sistemoms įsigyti. Jungtinės veiklos sutarties įgyvendinimo kontrolę nustatyta tvarka vykdo Aplinkos ministerija.“

3 straipsnis.

P a v e d u Respublikos Prezidentės vyriausiajai patarėjai Rasai Svetikaitei pateikti šį dekretą Lietuvos Respublikos Seimui.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė